

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ім. М. І. ПИРОГОВА

**ПІДГОТОВКА КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ
(МАГІСТЕРСЬКОЇ) РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ
ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗА МІЖДИСЦИПЛІНАРНОЮ
ОСВІТНЬО-НАУКОВОЮ ПРОГРАМОЮ
«МЕНЕДЖМЕНТ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ОСНОВИ
ПРОЄКТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У СФЕРІ
ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я»
(методичні рекомендації)**

Методичні рекомендації розглянуто та
затверджено на засіданні Вченої ради
навчально-наукового Інституту
громадського здоров'я, біології,
контролю та профілактик хвороб

Протокол № 6 від 20.05.2026 року

Вінниця 2026

Методичні рекомендації «Підготовка кваліфікаційної (магістерської) роботи здобувачів вищої освіти за міждисциплінарною освітньо-науковою програмою «Менеджмент організації та основи проєктної діяльності у сфері громадського здоров'я» / укладачі Сергета І.В., Стоян Н.В., Браткова О.Ю. – Вінниця: Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова, 2026. – 32 с.

Укладачі:

Сергета Ігор Володимирович – директор навчально-наукового Інституту громадського здоров'я, біології, контролю та профілактики хвороб Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова, доктор медичних наук, професор

Стоян Наталія Вікторівна – заступник директора навчально-наукового Інституту громадського здоров'я, біології, контролю та профілактики хвороб Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова, кандидат медичних наук, доцент

Браткова Ольга Юріївна – завідувач кафедри загальної гігієни та екології Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова, кандидат медичних наук, доцент

Методичні рекомендації «Підготовка кваліфікаційної (магістерської) роботи здобувачів вищої освіти за міждисциплінарною освітньо-науковою програмою «Менеджмент організації та основи проєктної діяльності у сфері громадського здоров'я» є методичним документом для забезпечення практичного етапу підготовки магістрів громадського здоров'я.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Методичні рекомендації «Підготовка кваліфікаційної (магістерської) роботи здобувачів вищої освіти за міждисциплінарною освітньо-науковою програмою «менеджмент організації та основи проєктної діяльності у сфері громадського здоров'я» (далі – Методичні рекомендації) визначають загальні вимоги до її змісту, обсягу та структури у Вінницькому національному медичному університеті ім. М. І. Пирогова, а також регламентують порядок її виконання та організаційний супровід.

1.2. Здобувач вищої освіти магістерського рівня та здобувач освіти на післядипломному рівні (далі – Здобувач) виконує кваліфікаційну роботу як власний проєкт за унормованою в Вінницькому національному медичному університеті ім. М. І. Пирогова (далі – Університет) процедурою, в межах якої планує свої дії з урахуванням індивідуальних здібностей та умінь.

1.3. Положення розроблене на підставі:

- Закону України «Про освіту» від 05.09.2017р. №2145-VIII (зі змінами та доповненнями);
- Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014р. №1556-VII (зі змінами та доповненнями);
- Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» від 23.11.2011р. №1341 (у редакції Постанови Кабінету Міністрів України від 12.06.2019 р. №509);
- Постанови Кабінету Міністрів України «Про документи про вищу освіту (наукові ступені) державного зразка» від 31.03.2015 р. № 193;
- Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» від 30 грудня 2015р. №1187 (зі змінами та доповненнями);
- Наказу Міністерства освіти і науки України «Про затвердження вимог до оформлення дисертацій» від 12.01.17 р. № 40 (зі змінами та доповненнями);
- Наказ МОН України від 07.12.2018р. №1369 «Про затвердження Порядку проведення державної підсумкової атестації»;
- Стандартів вищої освіти;
- Статуту Вінницького національного медичного університету ім. М. І. Пирогова;
- Положення про організацію освітнього процесу Вінницького національного медичного університету ім. М. І. Пирогова;
- Положення про інтелектуальну власність учасників освітнього процесу Вінницького національного медичного університету ім. М. І. Пирогова та відповідальність за академічний плагіат;
- Кодекс академічної доброчесності та корпоративної Вінницького

національного медичного університету ім. М. І. Пирогова;

- інших чинних нормативно-правових актів у сфері освіти.

1.4. Норми цього Положення поширюється на здобувачів, наукових керівників кваліфікаційних робіт, рецензентів, голів та членів екзаменаційних комісій.

1.5. Положення визначає вимоги до порядку виконання здобувачем вищої освіти кваліфікаційної роботи та її захисту перед екзаменаційною комісією.

1.6. Положення є рамковим і встановлює єдині вимоги до якості виконання кваліфікаційних робіт та організації їх ґрунтовної підготовки.

Випускові кафедри Університету конкретизують вимоги до структури, змісту, обсягу, порядку підготовки та захисту кваліфікаційних робіт здобувачами вищої освіти профільних освітніх програм зі спеціальностей у відповідних методичних рекомендаціях, які розробляються з урахуванням норм цього Положення.

1.7. Порядок оцінювання кваліфікаційних робіт регулює це Положення (Додаток 11);

Виконання та захист кваліфікаційних робіт здійснюється здобувачами вищої освіти державною мовою, за винятком здобувачів вищої освіти (у тому числі – громадян України), що проходили навчання в Університеті з повним викладанням навчальних дисциплін іноземними мовами, порядок проходження атестації яких регламентується окремими нормативними документами.

1.8. Відповідальними за актуальність і відповідність тематики кваліфікаційної роботи профілю спеціальності та спеціалізації підготовки фахівця, а також за керівництво та організацію її виконання, є науковий керівник кваліфікаційної роботи та завідувач випускової кафедри.

1.9. Відповідальним за всі викладені у кваліфікаційній роботі відомості, їх взаємозв'язки, прийняті рішення (аргументації, висновки), а також використані методи збирання, інтерпретації та застосування даних є безпосередньо здобувач – автор кваліфікаційної роботи та її науковий керівник.

2. ОРГАНІЗАЦІЯ ВИКОНАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ.

2.1. Основні етапи виконання кваліфікаційної роботи.

2.1.1. Під час виконання кваліфікаційної роботи можна відокремити такі організаційні етапи:

- Перший (підготовчий) етап – вибір здобувачем напряму (тематики) дослідження, призначення завідувачем випускової кафедри спільно з керівником проектної групи (гарантом) відповідної освітньо-наукової програми

наукових керівників, остаточне (кінцеве) формулювання теми кваліфікаційної роботи, складання і затвердження індивідуальних завдань;

- другий (творчий) етап – безпосереднє виконання здобувачем вищої освіти затвердженого індивідуального завдання відповідно до встановленого рішенням випускової кафедри регламенту, перевірка розділів (частин) кваліфікаційної роботи науковим керівником;

- третій (прикінцевий) етап – перевірка унікальності тексту на плагіат та попередній розгляд результатів роботи комісії, яка складається з науково-педагогічних працівників випускової кафедри та (за потреби) представників проектної групи відповідної освітньо-наукової програми, з метою вирішення питання щодо допуску (не допуску) здобувача до захисту на засіданні екзаменаційної комісії, оформлення в установленому порядку оцінювальних документів: звіту про перевірку роботи на ознаки академічного плагіату (Додаток 6), відгуку наукового керівника (Додаток 3), зовнішньої рецензії (Додаток 4), та подання кваліфікаційної роботи з усіма документами і матеріалами до екзаменаційної комісії;

- четвертий (заклучний) етап – підготовка доповіді та ілюстративних матеріалів (презентації) до захисту кваліфікаційної роботи перед членами екзаменаційної комісії, безпосередній захист, оголошення результатів захисту (оцінки) одним з членів екзаменаційної комісії.

2.2. Тематика кваліфікаційних робіт

2.2.1. Формування тематики кваліфікаційних робіт здійснюється кафедрами, що забезпечують освітній процес з циклу дисциплін професійної підготовки, а також дотичних дисциплін за кожною освітньо-науковою програмою і доводиться до відома здобувачів.

Тематика кваліфікаційних робіт переглядається і оновлюється щорічно та має відображати найсучасніші тенденції розвитку охорони здоров'я.

Напрями дослідження повинні відповідати предметній області спеціальності, враховувати вимоги галузевих стандартів вищої освіти та освітньо-наукових програм, потреби науки та практики, результати науково-дослідної роботи випускової кафедри.

2.2.2. Вибір напрямку кваліфікаційної роботи є прерогативою здобувача вищої освіти з урахуванням:

- власних наукових інтересів;
- запропонованих випусковою кафедрою напрямків та тематики наукових досліджень;
- особливостей бази практики або місця постійної роботи, на матеріалах яких виконується кваліфікаційна робота;

- можливості отримання необхідної інформації.

Здобувачу надається право запропонувати власний напрям дослідження в межах предметної області спеціальності з обґрунтуванням доцільності його розроблення. Обговорення та прийняття рішення про затвердження такого напрямку відбувається на засіданні випускової кафедри за участі здобувача та у присутності керівника проектної групи (гаранта) відповідної освітньої програми.

2.2.3. Кваліфікаційна робота також може виконуватись за тематикою, яку замовляють підприємства, установи та організації, що уклали із Університетом контракти на навчання здобувачів вищої освіти, мають з ним відповідні угоди або з якими пов'язана трудова (підприємницька) діяльність здобувачів вищої освіти.

2.2.4. Тема кваліфікаційної роботи повинна бути актуальною, вказувати на наявність невирішених або недостатньо обґрунтованих проблем у наукових джерелах, законодавстві, практичній діяльності організацій, установ, підприємств і державних органів, відповідати сучасному стану певного наукового напрямку та векторам його розвитку, а також передбачати очікувані результати, які відповідають реальним потребам економіки та розвитку суспільства і спрямовані на їх практичне впровадження.

2.2.5. Тема кваліфікаційної роботи формується науково-педагогічними працівниками випускової кафедри із залученням стейкхолдерів та затверджується рішенням кафедри.

2.2.6. Формування та затвердження теми кваліфікаційної роботи відбувається відповідно до наступної процедури:

- здобувач вищої освіти протягом першої половини першого року навчання письмово заявляє про обраний напрям на тему кваліфікаційної роботи із сформованого випусковою кафедрою або власною із детальним обґрунтуванням за формою встановленого зразка (Додаток 1);
- здобувач спільно із визначеним науковим керівником формує проект реалізації кваліфікаційної роботи;
- Директор навчально-наукового Інституту / Декан факультету на підставі рішення випускової кафедри щодо затвердження кількості здобувачів, тем їх кваліфікаційних робіт та закріплених науково-педагогічних працівників за ними разом із завідувачем випускової кафедри формує подання і погоджує проекти наказів ректора Університету щодо затвердження тем кваліфікаційних робіт відповідно до вибору здобувача освіти та кваліфікаційних робіт відповідно до вибору здобувача освіти, а також перелік закріплених науково-педагогічних працівників за ними та відповідний проект наказу ректора.

- на підставі рішення ректора, навчальний відділ спільно з Директором навчально-наукового Інституту / Деканом факультету та Гарантом (відповідної освітньо-наукової) здійснює формування / корегування науково-педагогічного навантаження на навчальний рік.

2.2.7. У виняткових випадках на підставі мотивованої заяви здобувача вищої освіти, узгодженої з науковим керівником та завідувачем випускової кафедри, можливе редакційне уточнення затвердженої теми. Така тема затверджується додатковим наказом. Проект наказу готує випускова кафедра і подає не пізніше ніж за місяць до планового початку виконання кваліфікаційної роботи.

2.3. Функції суб'єктів організації виконання кваліфікаційної роботи

2.3.1. Випускова (випускові) кафедра:

2.3.1.1. Доводить до відома здобувачів методичні рекомендації щодо написання та оформлення кваліфікаційної роботи) та регламент (календарний план (графік) виконання кваліфікаційної роботи, напрями (тематику) робіт за спеціальністю (освітньою програмою).

2.3.1.2. Призначає наукового керівника кваліфікаційної роботи з урахуванням побажань здобувача. Не дозволяється призначати одному керівникові більше 5 робіт другого (магістерського) рівня.

2.3.1.3. Готує витяг з протоколу засідання випускової кафедри про затвердження кваліфікаційних робіт та призначення наукових керівників якій подається декану відповідного факультету. До протоколу також додається таблиця із зазначенням кількості кваліфікаційних робіт, закріплених за кожним науковим керівником.

2.3.1.4. Готує пропозиції щодо кандидатур голови, членів та секретаря екзаменаційної комісії.

2.3.1.5. Стежить за виконанням здобувачами кваліфікаційних робіт відповідно до затвердженого регламенту.

2.3.1.6. Визначає процедуру підготовки кваліфікаційної роботи та терміни її представлення для перевірки на рівень академічного плагіату, інформує Директора навчально-наукового Інституту / Декана факультету про порушення виконання графіку освітнього процесу, які можуть призвести до зриву встановлених термінів подання кваліфікаційної роботи до захисту.

2.3.1.7. На вимогу голови екзаменаційної комісії надає необхідну інформацію з питань організації освітнього процесу, його кадрового, навчально-методичного, матеріально-технічного та інформаційного забезпечення, заходів щодо підвищення якості підготовки фахівців тощо.

2.3.1.8. Обговорює на засіданні підсумки роботи екзаменаційної комісії, розробляє та впроваджує заходи щодо підвищення якості виконання кваліфікаційних робіт та усунення недоліків, виявлених під час атестації здобувачів.

2.3.1.9. Здійснює завантаження кваліфікаційної роботи до репозиторію Університету.

2.3.2. Науковий керівник кваліфікаційної роботи:

2.3.2.1. Надає здобувачеві консультативну допомогу з формування теми дослідження, структури, ключової ідеї та робочої гіпотези дослідження; опрацювання необхідних джерел, зокрема нормативних та довідкових матеріалів, наукових видань тощо за темою кваліфікаційних робіт.

2.3.2.2. Розробляє (спільно із здобувачем) індивідуальне завдання здобувачу вищої освіти на виконання кваліфікаційної роботи (Додаток 2), яке в подальшому затверджує завідувач випускової кафедри.

2.3.2.3. Здійснює систематичне керівництво виконанням кваліфікаційних робіт, розвиваючи при цьому у здобувачів вищої освіти навички самостійної роботи, творчі здібності та ініціативу. На засіданнях кафедри повідомляє про дотримання здобувачем регламенту підготовки кваліфікаційної роботи.

2.3.2.4. Розглядає виконану частину кваліфікаційної роботи, звертає увагу на рівень глибини опрацювання матеріалу. Контролює відповідність змісту кваліфікаційної роботи індивідуальному завданню (Додаток 2), дотримання вимог оформлення кваліфікаційної роботи, що зазначені у відповідних положеннях та методичних рекомендаціях.

2.3.2.5. Готує відгук на кваліфікаційну роботу.

Відгук наукового керівника складається в довільній формі (Додаток 3) із зазначенням:

- характеру виконання кваліфікаційної роботи (в ініціативному порядку, на замовлення підприємства, організації, установи тощо);
- відповідності виконаної кваліфікаційної роботи затвердженому індивідуальному завданню;
- ступеня самостійності здобувача при виконанні кваліфікаційної роботи;
- уміння здобувача працювати з бібліографічними джерелами, аналізувати теоретичний та практичний матеріал, обґрунтовувати висновки та пропозиції (рекомендації), застосовувати сучасні інформаційні технології та аналітичний інструментарій тощо;

- отриманих найбільш важливих теоретичних та практичних результатів і їх апробації на конференціях, семінарах тощо (обов'язково для кваліфікаційних робіт);
- відповідності оформлення кваліфікаційної роботи вимогам методичних рекомендацій;
- узагальнені оцінки рівня якості виконаної кваліфікаційної роботи; відповідності набутих здобувачем компетентностей вимогам освітньо-наукової а також можливості присвоєння йому кваліфікації фахівця певного освітнього ступеня за спеціальністю.

У разі невиконання здобувачем рекомендацій наукового керівника щодо усунення недоліків визначає це у своєму відгуку.

2.3.2.6. Передає у встановленому порядку електронну версію завершеної кваліфікаційної роботи для її перевірки на рівень академічного плагіату. За результатами перевірки формується короткий звіт подібності.

3.3.2.7. Разом із здобувачами подає завідувачу випускової кафедри повністю виконані та перевірені кваліфікаційні роботи для їх попереднього розгляду.

2.3.3. Здобувач вищої освіти:

2.3.3.1. Несе відповідальність за якість підготовленої кваліфікаційної роботи, а також за своєчасне, із дотриманням регламенту подання науковому керівнику розділів (частин) кваліфікаційної роботи.

2.3.3.2. Отримує від наукового керівника консультаційну допомогу з формування проекту дослідження, структури, ключової ідеї та робочої гіпотези дослідження; опрацювання необхідних джерел, зокрема нормативних і довідкових матеріалів, наукових видань тощо за темою кваліфікаційних робіт.

2.3.3.3. Звертає увагу на зауваження наукового керівника та вносить відповідні зміни до кваліфікаційної роботи.

2.3.3.4. Готує доповідь та ілюстративні матеріали до захисту кваліфікаційної роботи на засідання екзаменаційної комісії.

2.3.3.5. Несе відповідальність за виконання вимог до оформлення кваліфікаційної роботи та її структурних елементів, дотримання вимог академічної доброчесності.

2.3.4. Адміністрація навчально-наукового Інституту / Деканат факультету:

2.3.4.1. Складає за узгодженням з Головами екзаменаційних комісій розклад їх роботи, один примірник якого подає до навчального відділу.

2.3.4.2. Не пізніше одного дня до початку атестації подає до екзаменаційної комісії:

- копію розпорядження Директора навчально-наукового Інституту / Декана факультету щодо допуску здобувачів до атестації (Додаток 8);
- повністю заповнені індивідуальні навчальні плани здобувачів вищої освіти що допускаються до атестації;
- зведені відомості про підсумки виконання кожним здобувачем навчального плану відповідної освітньої програми й отримані оцінки з усіх видів навчальної роботи.

2.3.4.3. Формує списки здобувачів, допущених до атестації, і оформлює їх допуск розпорядженням по факультету;

2.3.4.4. На підставі рішення випускової кафедри щодо затвердження кількості здобувачів, тем їх кваліфікаційних робіт та закріплених науково-педагогічних працівників за ними разом із завідувачем випускової кафедри формує подання і погоджує проекти наказів ректора Університету щодо затвердження тем кваліфікаційних робіт відповідно до вибору здобувача освіти та кваліфікаційних робіт відповідно до вибору здобувача освіти, а також перелік закріплених науково-педагогічних працівників за ними та відповідний проект наказу ректора.

2.3.4.5. Готує проекти наказу ректора:

- про відрахування здобувачів, які не допущені до атестації;
- про відрахування здобувачів, які не пройшли атестацію у встановлений термін з неповажних причин;
- про продовження терміну навчання здобувачем, які не пройшли атестацію у встановлений термін з поважних причин, з метою проходження ними атестації в інший термін

2.3.5. Навчальний відділ університету:

2.3.5.1. Розробляє нормативну та навчально-методичну документацію (інструкції, рекомендації, пам'ятки тощо) щодо виконання здобувачами кваліфікаційних робіт та організації і проведення їх атестації.

2.3.5.2. Контролює своєчасність підготовки проектів наказів ректора про затвердження тем кваліфікаційних робіт та призначення наукових керівників.

2.3.5.3. Готує необхідну інформацію для обговорення питань атестації здобувачів на Вченій раді Університету/відповідних факультетів, навчально-наукового Інституту.

2.3.5.4. Контролює наявність та виконання графіків підготовки та захисту кваліфікаційних робіт.

3. ВИМОГИ ДО МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ

3.1. Структура магістерської роботи

Магістерська робота складається із наступних елементів:

- титульного аркуша;
- листа-завдання на кваліфікаційну роботу;
- анотації;
- змісту;
- переліку умовних позначень, символів, одиниць вимірювання, скорочень (за необхідності);
- вступу (до 3 сторінок);
- першого розділу (розділу, що присвячений огляду сучасних джерел наукової літератури за тематикою роботи (до 10-15 % від загального обсягу роботи));
- другого розділу (розділу, що присвячений опису програми, організації та методологічної частини роботи (до 10 % від загального обсягу роботи));
- третього розділу (розділу, що висвітлює основні результати проведеної роботи (до 40-70 % від загального обсягу роботи));
- розділу, що присвячений здійсненню аналізу та обговорення отриманих результатів (до 10-15 % загального обсягу роботи);
- висновків;
- списку використаних джерел;
- додатків (у разі необхідності).

Розглядаючи короткий зміст окремих розділів, слід відзначити, що у вступі коротко викладають:

- оцінку сучасного стану проблеми, відмічаючи практично розв'язані задачі, прогалини знань, що існують у даній галузі, провідні фірми установи та провідних вчених і фахівців у даній галузі;
- сучасні тенденції розв'язання поставлених задач;
- актуальність даної роботи, наукове та прикладне значення її розроблення;
- мету та завдання роботи;
- предмет та об'єкт дослідження.

Здобувач обов'язково зазначає наукову новизну одержаних результатів, а саме: подає коротку інформацію щодо нових наукових положень (рішень). Необхідно показати відмінність одержаних результатів від відомих раніше, описати ступінь новизни (вперше одержано, удосконалено, набуло подальшого розвитку). Крім того, у вступі здобувачем мають бути зазначені: практичне

значення одержаних результатів; апробацію результатів роботи; публікації (вказують, у скількох монографіях, статтях у наукових журналах, збірниках наукових праць, матеріалах і тезах конференцій, авторських свідоцтвах опубліковані результати роботи).

В першому розділі (розділі, що присвячений огляду сучасних джерел наукової літератури за тематикою роботи подають аналіз літератури за темою, відомості про проведені теоретичні або експериментальні дослідження. Аналіз літератури передбачає окреслення основних етапів розвитку наукової думки за проблемою магістерського дослідження; визначення тих питань, що залишилися невирішеними, та місця започаткованої роботи в розв'язанні проблеми.

У другому розділі (розділі, що присвячений опису програми, організації та методологічної частини роботи) наводять дані щодо методологічної частини магістерської роботи, дані щодо організації дослідження, його організаційно-цільової програми наукової роботи та основних методів досліджень

В третьому розділі (розділі, що висвітлює основні результати проведеної роботи викладають результати власних досліджень), що проведені та дозволяють підтвердити або спростувати основну гіпотезу дослідження, а також рекомендації щодо подальшого вирішення проблеми. Надана інформація по тексту повинна бути ілюстрована цифровими даними, таблицями, графіками, схемами, діаграмами, але без надлишку інформації та перевантаження тексту зайвими цифрами. Структура аналітичної частини багато в чому визначається конкретною тематикою роботи. Проте її основна її мета – на підставі вивчення, обробки та узагальнення аналітичних матеріалів виявити сучасні проблеми, вплив позитивних і негативних чинників в системі громадського здоров'я, менеджменту охорони здоров'я, психології та педагогіки, проблем медицини та біології встановити причину недоліків, оцінити можливості щодо підвищення ефективності тих чи інших засобів та заходів.

Останній розділ роботи присвячений здійсненню аналізу та обговорення отриманих результатів, встановленню та обґрунтуванню основних положень проведеного дослідження та їх аналітичному усвідомленню. Характер і зміст заходів, що пропонуються, на підставі проведеного аналізу мають базуватися на аналітичних та прогностичних оцінках функціонування та розвитку об'єкта дослідження, ретельних техніко-економічних розрахунках. Крім того, необхідно обґрунтувати передбачені шляхи реалізації виявлених резервів, докладно описати кожен захід разом з необхідними техніко-економічними показниками і розрахунками.

У висновках стисло формулюються головні теоретичні та практичні висновки, рекомендації щодо ступеня вирішення поставлених у роботі завдань. За необхідності надаються рекомендації щодо їх конкретного втілення.

Список використаних джерел повинен містити не менше 50 літературних джерел, на які у тексті магістерської роботи повинні бути посилання. Опрацьовуються переважно найновіші публікації (за останні 5 років) українською, англійською чи іншими іноземними мовами.

До додатків можуть входити матеріали, які:

- є необхідними для забезпечення повноти роботи, проте, мають допоміжний зміст;
- не можуть бути послідовно розміщені в основній частині роботи через великий обсяг або способи відтворення;
- можуть бути вилучені для широкого кола читачів, але є необхідними для фахівців даної галузі.

Крім того, у додатки можуть бути включені допоміжні ілюстрації або таблиці.

3.2. Оформлення магістерської роботи

Обсяг магістерської роботи має становити 60-90 сторінок. До загального обсягу роботи не входять список використаних джерел, додатки, таблиці та рисунки, які повністю займають площу сторінки.

Формат: А4 (210x297 мм), шрифт Times New Roman текстового редактора Word розміру 14 з 1,5 міжрядковим інтервалом. Текст роботи друкують, залишаючи поля таких розмірів: ліве – 30 мм, праве – 10 мм, верхнє – 20 мм, нижнє – 20 мм. Шрифт друку повинен бути чітким, чорного кольору, середньої жирності. Щільність тексту повинна бути однакова у всій роботі.

Робота переплітається або підшивається в теку.

4. ЗАХИСТ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

4.2. Підготовка кваліфікаційної роботи до публічного захисту:

4.1.1. Не пізніше ніж за один місяць до початку роботи екзаменаційної комісії відбувається засідання випускової кафедри, на якій керівники кваліфікаційних робіт звітують про ступінь відповідності кваліфікаційних робіт встановленим вимогам та стан готовності здобувачів до їх захисту.

4.1.2. До такого засідання кафедри здобувач повинен подати на випускову кафедру:

- кваліфікаційну роботу у друкованому вигляді, переплетену та представлену у жорсткій палітурці;
- короткий звіт подібності (результат перевірки кваліфікаційної роботи на ознаки академічного плагіату);
- у разі наявності копію тексту тез доповіді на наукових конгресах, конференціях, симпозіумах тощо та\або науковій статті (як додаток до кваліфікаційної роботи).

Здобувач також повинен бути готовий коротко доповісти про основний етап кваліфікаційної роботи.

4.1.3. Під час обговорення на засіданні кафедри можуть бути надані рекомендації щодо доопрацювання окремих розділів або кваліфікаційної роботи в цілому для підготовки її до захисту перед екзаменаційною комісією.

4.1.4. За результатами, відображеними в протоколі засідання, кафедра ухвалює рішення про допуск або не допуск до захисту кваліфікаційних робіт до захисту перед екзаменаційною комісією.

4.1.5. Рішення про допуск роботи до захисту перед екзаменаційною комісією на її титульному аркуші підтверджується підписом завідувача кафедри.

4.1.6. Кваліфікаційна робота до захисту перед екзаменаційною комісією надається зовнішньому рецензенту для рецензування. Оцінка роботи в рецензії зазначається в довільному формуванні рівня її якості (високий, позитивний, належний достатній, задовільний тощо).

4.1.7. Зовнішніми рецензентами можуть бути: керівники відповідних структурних підрозділів закладу вищої освіти, баз практики або організації, де здобувач проходив практику або працює (для заочної форми навчання), наукові працівники науково дослідних установ; працівники міністерств і відомств за фаховим спрямуванням, а також фахівці у тій галузі, якої стосується тема кваліфікаційної роботи.

4.1.8. Зовнішня рецензія за підписом рецензента засвідчується печаткою організації (у разі її наявності) або готується на ординальному бланку організації.

Без зовнішньої рецензії кваліфікаційна робота до захисту не допускається. Негативний висновок рецензента не є підставою.

Для недопущення кваліфікаційної роботи до захисту перед екзаменаційною комісією.

Таку роботу за рішенням випускової кафедри можна подати в іншу профільну організацію для перехресного рецензування.

4.2. Публічний захист кваліфікаційної роботи:

4.2.1. Після попереднього розгляду та усунення недоліків кваліфікаційна робота за тиждень до першого дня засідання екзаменаційної комісії подається на випускову кафедру для реєстрації. Здобувача не допускають до захисту, якщо на момент попереднього розгляду кваліфікаційна робота не завершена, що підтверджує відгук наукового керівника.

4.2.2. До захисту кваліфікаційної роботи здобувач обговорює з науковим відділом тези виступу (доповідь), готує презентацію, а також ознайомлюється зі змістом рецензії (для кваліфікаційної роботи) і готує відповіді на зауваження рецензента.

4.2.3. Захист кваліфікаційної роботи проводиться на відкритому засіданні екзаменаційної комісії. Тривалість захисту однієї кваліфікаційної роботи, як правило, не повинна перевищувати 25-30 хв. Упродовж 7-10 хвилин здобувач у своїй доповіді повинен обґрунтувати доцільність кваліфікаційної роботи, доповісти про її об'єкт і предмет, мету та завдання дослідження, основні його результати, викласти висновки і пропозиції.

4.2.4. Доповідь рекомендується супроводжувати коментарем ілюстративних матеріалів або слайдів презентації (зразок оформлення титульної сторінки наведено у Додатку 5). Форма наочного супроводу (візуалізації) доповіді визначається рішенням випускової кафедри та керівника проектної групи (гаранта) освітньої програми.

5.2.5. Текст доповіді здобувача, який проводить захист власної кваліфікаційної роботи, екзаменаційній комісії не надається.

4.2.6. Під час захисту кваліфікаційних робіт ведеться протокол засідання екзаменаційною комісією, у якому відображається всі питання до здобувача вищої освіти. Окремо зазначається думка членів екзаменаційної комісії про наукову новизну, практичну цінність і рекомендації щодо використання пропозицій автора.

Протоколи підписуються головою та членами екзаменаційної комісії, які брали участь у засіданні, та після завершення державної атестації передаються на зберігання в архів університету.

4.2.7. Кваліфікаційна робота оцінюється членами екзаменаційної комісії на закритому засіданні. При цьому враховують якість виступу здобувача, значущість виконаної роботи та ступінь її впровадження в практику, повноту відповіді на поставлені запитання, рівень теоретичної і практичної підготовки здобувача, якість, а також ілюстративність оформлення кваліфікаційної роботи, відгук наукового керівника і зміст зовнішньої рецензії.

4.2.8. Завершенням захисту є оголошення оцінки захисту кваліфікаційної роботи. У разі незадовільної оцінки або нездійсненого захисту кваліфікаційної роботи здобувачу вищої освіти кваліфікація не присвоюється та диплом не видається. Здобувачу у такому випадку надається право захисту кваліфікаційної роботи з урахуванням окремої процедури допуску.

5. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

5.1. Оцінювання якості виконання та захисту кваліфікаційної роботи наведено в Додатку 11.

5.2. Підсумкову оцінку захисту кваліфікаційної роботи визначає екзаменаційна комісія. Рішення комісії є остаточним.

6. ЗАПОБІГАННЯ АКАДЕМІЧНОГО ПЛАГІАТУ

6.1. Кваліфікаційна робота підлягає перевірці на наявність ознак академічного плагіату за допомогою визначеного Університетом програмного продукту. Результати перевірки необхідно представити у вигляді довідки, яка відображає унікальність тексту кваліфікаційної роботи (Додаток 6). Видані довідки реєструються в журналі обліку довідок щодо проведення експертизи на унікальність тексту та відсутність плагіату (Додаток 6).

6.2. Перевірку кваліфікаційної роботи на ознаки академічного плагіату здійснює науково-педагогічний працівник наукової бібліотеки закладі вищої освіти, який є відповідальним за проведення такої перевірки, та оформлює її результати за допомогою програмного продукту у формі короткого звіту подібності.

6.3. Виявлення факту академічного плагіату у кваліфікаційній роботі здійснюється на етапі їх подання на перевірку науковому керівникові.

6.4. У разі виявлення програмним продуктом в роботі плагіату або у разі недостатнього ступеня унікальності тексту, робота за рішенням випускової кафедри може бути відхилена без права подальшого розгляду.

Д О Д А Т К И

Додаток 1

Бланк заяви на
виконання
кваліфікаційної роботи

Директору навчально-наукового Інституту / Декану
факультету _____

(назва факультету)

ВНМУ ім. М. І. Пирогова

(науковий ступінь, вчене звання, власне ім'я та прізвище)

Здобувача вищої освіти міждисциплінарної освітньо-
наукової програми

(назва міждисциплінарної освітньо-наукової програми)

(власне ім'я та прізвище здобувача вищої освіти)

e-mail _____

ЗАЯВА

Прошу Вашого дозволу на виконання кваліфікаційної роботи за темою:

(дата)

(підпис здобувача вищої освіти)

Науковий керівник _____
(підпис)

(ім'я та прізвище керівника)

Здобувач _____
(підпис)

(ім'я та прізвище керівника)

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ім. М. І. ПИРОГОВА**

_____інститут / факультет
(назва інституту / факультету)
Кафедра _____
(назва кафедри)

**МІЖДИСЦИПЛІНАРНА ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА
_____**
ГАЛУЗЕЙ ЗНАНЬ

ПОГОДЖЕНО
Директор навчально-наукового
Інституту / Декан факультету

(підпис, власне ім'я, прізвище)
_____ 20 ____ р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри

(підпис, власне ім'я, прізвище)
_____ 20 ____ р.

ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ
Здобувачу вищої освіти _____
(підпис, власне ім'я, прізвище)
_____ форми навчання
очної, заочної
на підготовку кваліфікаційної роботи
на тему:

« _____ ».
Тему затверджено рішенням вченої ради _____ інституту / факультету
від « ____ » _____ 20 ____ р., протокол № _____

Наказом ректора університету № _____ від « ____ » _____ 20 ____ р.

План кваліфікаційної роботи

Розділ 1	Назва розділу
----------	---------------

Розділ 2	Назва розділу
----------	---------------

Розділ 3	Назва розділу
----------	---------------

Мета кваліфікаційної роботи:	
Об’єкт дослідження:	
Предмет дослідження:	

Завдання, які здобувач повинен виконати для досягнення поставленої мети:

У розділі 1	
-------------	--

_____.

_____.

_____.

У розділі 2	
-------------	--

_____.

_____.

_____.

У розділі 3	
-------------	--

_____.

_____.

_____.

Завдання підготував – науковий керівник _____
(підпис) (власне ім’я та прізвище)

« _____ » 20 ____ р.

Завдання одержав – здобувач _____
(підпис) (власне ім’я та прізвище)

« _____ » 20 ____ р

ВІДГУК
на кваліфікаційну роботу
Здобувача вищої освіти _____ інституту / факультету
міждисциплінарної освітньо-наукової програми
« _____ »

_____ (власне ім'я та прізвище)
На тему _____
(назва теми)

1. Актуальність теми:

2. Позитивні риси кваліфікаційної роботи:

_____.

3. Цінність теоретичних висновків та практичних рекомендацій:

_____.

4. Наявність недоліків: _____

5. Загальна оцінка кваліфікаційної роботи та її допуск до захисту
екзаменаційною комісією:

_____.

Науковий керівник _____

(посада, вчене звання, науковий ступінь)

(підпис)

(власне ім'я та прізвище)

_____ 20 _____ р.

Орієнтовна структура
зовнішньої рецензії

РЕЦЕНЗІЯ

на кваліфікаційну роботу здобувача вищої освіти

(власне ім'я та прізвище)

Тема _____

(назва теми)

1. Актуальність теми кваліфікаційної роботи і доцільність її розроблення.

2. Якість проведеного дослідження.

3. Позитивні риси кваліфікаційної роботи.

4. Зауваження

5. Практична значущість висновків і рекомендацій

Місце роботи та посада рецензента

Науковий ступінь, вчене звання (за наявності) _____

(підпис)

(власне ім'я та прізвище)

Підпис засвідчую:

Місце печатки організації, де працює рецензент

МІНІСТЕРСТВО ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ім. М. І. ПИРОГОВА

_____ інститут / факультет
Кафедра _____

Індекс УДК _____

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

Виконав (ла) здобувач вищої освіти _____ курсу
_____ форми навчання

Спеціальність _____

Підпис, власне ім'я та прізвище здобувача _____

Науковий
керівник: _____

Науковий ступінь, вчене звання, посада, підпис, власне ім'я та прізвище

Вінниця 202__

ДОВІДКА № _____
ПРО ПРОВЕДЕННЯ ЕКСПЕРТИЗИ
НА УНІКАЛЬНІСТЬ ТЕКСТУ ТА ВІДСУТНІСТЬ ПЛАГІАТУ

Проведена перевірка кваліфікаційної роботи здобувача вищої освіти
_____ курсу _____ інституту /факультету _____ форми навчання
спеціальності _____

(власне ім'я та прізвище)

на тему

_____ за _____ допомогою _____ програмного _____ забезпечення
_____ надає можливість стверджувати, що
унікальність тестових даних у представленій роботі становить _____%, і отже,
дозволяє оцінити надані матеріали як оригінальні та цілком задовільні в
контексті літературних посилань щодо інших публікацій та інтернет-ресурсів.

Відповідальний за перевірку

(підпис)

Завідувач кафедри

(підпис)

(власне ім'я та прізвище)

(власне ім'я та прізвище)

« _____ » _____ 202 _____ р.

**ЖУРНАЛ ОБЛІКУ
НА УНІКАЛЬНІСТЬ ТЕКСТУ ТА ВІДСУТНІСТЬ ПЛАГІАТУ**

кваліфікаційних робіт кафедри _____
Вінницького національного медичного університету ім. М. І. Пирогова

№ з/п	Ім'я та прізвище здобувача вищої освіти	Тема кваліфікаційної роботи	№ і дата видачі	Підпис відповідальної особи
1.				
2.				
3.				

**ПОДАННЯ
ГОЛОВІ ЕКЗАМЕНАЦІЙНОЇ КОМІСІЇ ЩОДО
ЗАХИСТУ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ**

Направляється здобувач вищої освіти _____

(власне ім'я та прізвище)

до захисту кваліфікаційної роботи на тему : _____

Галузі знань «_____»

(шифр і назва)

Спеціальності «_____»

(шифр і назва)

Кваліфікаційна робота і рецензія додаються.

Директор навчально-наукового Інституту
/ Декан факультету _____

(підпис)

(власне ім'я та прізвище)

Довідка про успішність

Здобувач вищої освіти

За період навчання з _____ року до _____ року

Повністю виконав/ла навчальний план за освітньо-професійною програмою
«_____» другого магістерського рівня вищої освіти за
спеціальністю

«_____»

Галузі знань

«_____»

освітньої кваліфікації «Магістр», професійної кваліфікації

«_____»

З таким розподілом оцінок за:

Національною шкалою: відмінно _____%, добре _____%, задовільно _____%;

Шкалою ECTS: A _____%; B _____%; C _____%; D _____%; E _____%.

Відповідальний секретар
екзаменаційної комісії _____

(підпис)

(власне ім'я та прізвище)

ПРИКЛАД ОФОРМЛЕННЯ ЗМІСТУ

ЗМІСТ	
ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. НАЗВА РОЗДІЛУ	6
1.1. Назва параграфу	6
1.2. Назва параграфу	16
1.3. Висновки за розділом	25
РОЗДІЛ 2. НАЗВА РОЗДІЛУ	26
2.1. Назва параграфу	26
2.2. Назва параграфу	38
2.3. Висновки за розділом	48
РОЗДІЛ 3. НАЗВА РОЗДІЛУ	26
2.1. Назва параграфу	26
2.2. Назва параграфу	38
2.3. Висновки за розділом	48
АНАЛІЗ ТА УЗАГАЛЬНЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ	50
ВИСНОВКИ	69
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	71
ДОДАТКИ	90

ОФОРМЛЕННЯ СПИСКУ ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Список використаних джерел формується здобувачем одним з наступних способів: у порядку появи посилань у тексті ; в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків; у хронологічному порядку. Бібліографічний опис списку використаних джерел у дисертації може оформлятися здобувачем за його вибором з урахуванням національного стандарту України ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання » або одним зі стилів, віднесених до рекомендованого переліку стилів оформлення списку наукових публікацій, наведеного у додатку 3 до цих Вимог (всі джерела в ОДНОМУ СТИЛІ, рекомендовано стиль APA):

1. MLA(Modern Language Association) style.
2. APA (American Psychological Association) style.
3. Chicago| Turabianstyle.
4. Harvard style.
5. ACS (American Chemical Society) style.
6. AIP (American Institute of Physics) style.
7. IEEE (Institute of Electrical and Electronics Engineers) style.
8. Vancouver style.
9. OSCOLA.
10. APS (American Physics Society) style.
11. Springer MathPhys Style.

РЕКОМЕНДОВАНІ КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ

Рівні якості та критерії оцінювання тексту кваліфікаційної роботи та її захисту	Бали шкали оцінювання
1. Логіко-структурний рівень: втриманість логічного ланцюга тема – об’єкт – предмет – мета-завдання – висновки, обґрунтованість актуальної теми, відповідність побудови роботи її назві, взаємозв’язок розділів та підрозділів.	0 – Побудова кваліфікаційної роботи не відповідає цілям та завданням дослідження, об’єкт і предмет дослідження не визначені або не відповідають темі, висновки мають характер анотації; 12 – побудова роботи частково відповідає поставленій меті й завданням, актуальність теми подана як констатація, логіка роботи втримана не повністю; 16 – побудова роботи в цілому є логічною, формування об’єкта, предмета, мети, завдань, висновки мають несуттєві змістовні або редакційні недоліки; 20 – побудова є логічною, взаємоузгоджені формулювання об’єкта, предмета, мети, завдань, висновків, актуальність обґрунтована та пов’язана з об’єктом дослідження.
2. Рівень пошукової глибини: якість бібліографічного аналізу	0 – відсутні актуальні джерела, література застаріла, переважна кількість навчальних завдань; 12 – використано обмежену кількість джерел, відсутні актуальні полемічні публікації, наявні лише вітчизняні видання, навчальна література становить 50% опису; 18 – використано репрезентативний масив класичних, полемічних зарубіжних та вітчизняних бібліографічних джерел, що публіковані у фахових виданнях, навчальна

	література становить не більше 30% опису; 20 – використано репрезентативний масив класичних, полемічних зарубіжних та вітчизняних бібліографічних джерел, що опубліковані у фахових виданнях, навчальна література становить не більше 10% опису.
3. Науково-теоретичний рівень: аналіз понятійного апарату досліджуваної предметної галузі, здатність здобувача до критичних зіставлень та узагальнень різних точок зору щодо постановки та вирішення досліджуваної проблеми; наявність теоретично обґрунтованої авторської позиції щодо способу розв'язання проблеми	0 – критичні зіставлення та узагальнення відсутні, поняття не визначені, позиція автора не зазначена) 12 – обмежений аналіз понятійного апарату (одне - два визначення), відсутні критичні зіставлення та узагальнення різних підходів до постановки та розв'язання проблеми наявні, але узагальнення відсутні або некоректні; 16 – основні поняття здебільшого визначені, але не завжди наявні критичні зіставлення та узагальнення різних поглядів, авторська наукова позиція не завжди проголошена; 20 – визначені основні поняття, наявні критичні зіставлення та узагальнення різних поглядів, чітко зазначена авторська наукова позиція.
4. Аналітико- методичний рівень: глибина проведеної діагностики проблеми, відповідність використаного методичного інструментарію меті й завданням дослідження, коректність інтерпретації результатів застосування інструментів, здатність здобувача до комбінування та рекомбінування вхідної інформації (перетворення неупорядкованого масиву в аналітичній таблиці тощо)	0 – простий переказ відомостей, інформацію щодо стану підприємства та/або галузі подано хаотично, без будь якого оброблення та упорядкування; 12 – інформацію оброблено частково, методи економічного та стратегічного аналізу застосовані без усвідомлення здобувачем їх призначення та результатів; 16 – проведений аналіз відповідає в цілому вирішенню поставлених завдань, дозволяє провести необхідну діагностику досліджуваної проблеми, використовується адекватний інструментарій, є окремі

	недоліки в опрацюванні отриманих результатів, некоректності чи помилки у представленому аналізі; 20 – проведено ґрунтовний аналіз проблеми, свідомо та обґрунтовано обрано доцільні методи дослідження та надані авторські коментарі щодо його результатів
5. Конструктивний рівень: експериментальне підтвердження пропозицій (сутність, економічне обґрунтування цільності реалізації) кількісного постпроектного поліпшення, рекомендації щодо впровадження проекту.	0- пропозиції (проект) не обґрунтовано, відсутні будь-які доказові розрахунки, або використано проект, що не є новим для бази дослідження (або такий, що вже здійснено); 12 – проект є новим, але має місце обмеженість доказової бази, проведені лише розрахунки витрат на реалізацію проекту, відсутнє прогнозоване поліпшення; 16 – параметри конструктивних пропозицій(проекту) у цілому розраховані, визначені очікувані результати запропонованих дій, не завжди є достатнім чи коректним обґрунтування характеристик висунутих пропозицій; 20 – пропозиції обґрунтовано кількісними та якісними розрахунками витрат, термінів їх окупності та очікуваних пост проектних поліпшень, надані рекомендації щодо впровадження проекту, проект є новим для бази дослідження
6. Рівень наукової етики: розвиненість мови, оригінальність авторського стилю викладення матеріал, дотримання в тексті правил оформлення рукопису та посилань та використанні джерела, норм етики цитування.	0 – текст кваліфікаційної роботи не відповідає встановленим вимогам, відсутні посилання, стиль не є науковим, допущені стилістичні та граматичні помилки; 12 – текст оформлено і окремими порушеннями вимог оформлення таблиць, рисунків; 16 – текст оформлено із дотриманням вимог, наявні незначні стилістичні

	порушення; 20 – текст відповідає вимогам повністю
7. Організаційний рівень: ритмічність виконання дослідження, дотримання регламенту, своєчасне виконання недоліків, урахування зауважень наукового керівника та членів експертної комісії, ступінь готовності роботи на етапі попереднього розгляду.	0 – виконання не ритмічне, дослідження виконувалось дистанційно, без урахування зауважень наукового керівника, виявлені суттєві недоліки роботи під час попереднього розгляду; 12 – запізнення в поданні до розгляду науковому керівнику структурних частин роботи, часткове виправлення зауважень або із суттєвим запізненням, виявлені недоліки роботи під час попереднього розгляду; 16 – не завжди ритмічне виконання роботи протягом усього періоду, незначне порушення строків у поданні матеріалів на розгляд науковому керівнику, наявність окремих не виправлених зауважень керівника на момент попереднього розгляду; 20 – своєчасне виправлення недоліків, ритмічне виконання дослідження, представлення для відгуку науковому керівнику повністю завершеної роботи, що не потребує доопрацювання, попередній розгляд оцінений позитивно.
8. Доповідь (логіка побудови доповіді): уміння чітко, з дотриманням регламенту, ясно та стисло викласти результати дослідження: його мету, основні положення, сформулювати робочу гіпотезу та зробити висновки підтвердження.	0 – доповідь не підготовлена, здобувач не спроможний викласти результати дослідження; 12 – логіка доповіді не відпрацьована, здобувач плутано та невпорядковано викладає результати, порушує регламент; 16 – доповідь логічно побудована, викладення результатів включає деталі, які виходять за межі теми дослідження, має місце перевищення регламенту; 20 – доповідь логічно побудована, викладання результатів стисле та зрозуміле,

	регламент виконано.
9. Відповіді на запитання: повнота, глибина, обґрунтованість відповідей на питання, уміння аргументовано захищати свої пропозиції.	0 – здобувач не спроможний дати відповіді на питання, відстоювати свою позицію; 12 – здобувач дає не повні, поверхові, не обґрунтовані відповіді на усі поставлені питання, допускає помилки у визначенні ключових понять тощо; 16 – здобувач у цілому відповідає на поставлені питання, але в окремих випадках допускає неточності або відчуває невпевненість; 20 – здобувач дає повні, ґрунтовні відповіді на усі питання, здатен аргументувати та захищати свою позицію.
10. Організація презентації використання та якість підготовки ілюстративних матеріалів, володіння культурою презентації.	0 – ілюстративні матеріали не використано; 12 – ілюстративні матеріали низької якості, в організації презентації спостерігається непевненість; 16 – презентація гарно організована, доповідь супроводжується ілюстративними матеріалами, на які не завжди подані посилання в доповіді або ілюстративні матеріали оформлені з незначними зауваженнями; 20 – презентація гарно організована, доповідь супроводжується посиланням на усі представлені ілюстративні матеріали.
Максимальна підсумкова балова оцінка змісту результатів кваліфікаційної роботи	200